

Metodologie de organizare a Programului național „Școala altfel”

Cap. I. Prevederi generale

Art. 1. (1) Programul național „Școala altfel” are o durată de 5 zile consecutive lucrătoare în timpul anului școlar și este derulat pe baza unei planificări ce rămâne la decizia fiecărei unități de învățământ, conform ordinului ministrului educației privind structura anului școlar, valabil în anul școlar respectiv.

(2) Programul național „Școala altfel” se desfășoară obligatoriu în unitățile de învățământ primar, gimnazial și liceal, din cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar, conform prezentei metodologii.

(3) Având în vedere specificul activității, în unitățile de învățământ antepreșcolar și preșcolar se va stabili o săptămână din anul școlar în care se vor planifica și derula activități care să răspundă priorităților stabilite de Ministerul Educației în anul respectiv, fără obligația de a se urma toate etapele din prezenta procedură.

(4) În cuprinsul prezentei metodologii, începând cu data reorganizării instituțiilor subordonate Ministerului Educației, denumirea Inspectoratele Școlare Județene/ Inspectoratul Școlar al Municipiului București se va citi Direcția Județeană de Învățământ Preuniversitar/Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar.

Art. 2. (1) Programul „Școala altfel” contribuie atât la dezvoltarea competențelor din curriculumul național, cât și la dezvoltarea unor competențe complementare acestora, în funcție de prioritățile stabilite anual de Ministerul Educației și în funcție de nevoile de învățare ale antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor, identificate la nivelul unității de învățământ.

(2) Prioritățile Ministerului Educației pentru programul „Școala altfel” vor fi stabilite, anual și comunicate Inspectoratelor Școlare Județene/ Inspectoratului Școlar al Municipiului București, prin notă semnată de secretarul de stat pentru învățământ preuniversitar.

Art. 3. În cadrul programului, în vederea dezvoltării competențelor, se recomandă utilizarea:

- tehnicilor de învățare colaborativă, inclusiv bazată pe proiecte;
- metodelor de schimbare socială: bibliotecă vie, teatru forum, teatru ziar;
- dezbaterilor;
- filmelor artistice, documentare și de animație, cu caracter educativ;
- resurselor educaționale online;
- abordărilor transdisciplinare, interdisciplinare sau pluridisciplinare.

Art. 4. Activitățile planificate și derulate în cadrul Programului național „Școala altfel” reflectă preocupările antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor. În implementarea programului național „Școala altfel” este esențială creșterea gradului de implicare a elevilor în proiectarea, derularea și evaluarea activităților de învățare.

Art. 5. Cadrele didactice continuă activitățile cu rezultate pozitive pe tot parcursul anului școlar.

Art. 6. (1) Activitățile programului național „Școala altfel” sunt proiectate și derulate în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinți, reprezentanți ai instituțiilor, autorităților, companiilor sau organizațiilor non-guvernamentale locale, ținând cont și de resursele disponibile în unitatea de învățământ.

(2) În derularea activităților Programului național „Școala altfel”, cadrele didactice, elevii și părinții identifică și valorifică resurse locale. Această abordare contribuie la dezvoltarea creativității,

abilităților de rezolvare a problemelor și a colaborării dintre cadre didactice, elevi, părinți și comunitate.

(3) În perioada Programului național „Școala altfel”, unitățile de învățământ preuniversitar pot organiza activități împreună cu unitățile pentru activități extrașcolare (palatele și cluburile copiilor, cluburile sportive școlare, centrele județene de excelență).

(4) Pentru desfășurarea activităților decise, cadrele didactice, elevii, părinții și partenerii unităților de învățământ asigură resursele necesare, având acces la infrastructura și logistica școlii. În implementarea programului pot fi utilizate și resurse extrabugetare.

(5) Cadrele didactice asigură supravegherea și siguranța antepreșcolariilor/preșcolari/elevilor pe parcursul desfășurării activităților, conform legislației în vigoare.

Art. 7. (1) În perioada alocată Programului național „Școala altfel” programul se desfășoară în conformitate cu un orar special, în fiecare dintre cele 5 zile.

(2) Prin excepție de la prevederile alineatului (1), pentru învățământul liceal – filiera tehnologică și pentru învățământul profesional se pot organiza, în această perioadă, activități prevăzute în curriculumul de specialitate, la stagiile de pregătire practică, urmărind și scopul Programului național „Școala altfel”, prevăzut la art. 2 al prezentei metodologii.

(3) Prin excepție de la prevederile alineatului (1), pentru învățământul postliceal în săptămâna dedicată Programului național „Școala altfel” se organizează activități de instruire practică.

Art. 8. (1) Participarea la Programul național „Școala altfel” este obligatorie atât pentru elevi, cât și pentru toate cadrele didactice din unitatea de învățământ.

(2) Unitatea de învățământ are obligația de a stabili oferta de activități din cadrul Programului național „Școala altfel” astfel încât să poată asigura, prin oferte alternative, participarea la aceste activități, a tuturor elevilor și cadrelor didactice.

(3) În situația în care pe întreaga perioadă a programului sau doar în anumite zile, din motive obiective, nu se pot organiza activități conform orarului stabilit pentru programul „Școala altfel”, se desfășoară alte activități educative care contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor din curriculumul național.

Art. 9. Activitățile din cadrul Programului național „Școala altfel” se pot realiza în unitatea de învățământ sau în afara acesteia, respectându-se prevederile legale cu privire la siguranța elevilor.

Art. 10. Orice deplasare în afara unității de învățământ trebuie să aibă un pronunțat caracter educativ. Nu sunt permise deplasări ale elevilor pe durata întregului program (5 zile sau mai mult) și deplasările în afara localității care presupun costuri și pentru care unitatea de învățământ nu a identificat surse de finanțare.

Art. 11. În vederea îndeplinirii scopului Programului național „Școala altfel”, inspectorii școlari din cadrul Inspectoratelor Școlare Județene/ Inspectoratului Școlar al Municipiului București, respectiv centrele de resurse și asistență educațională oferă sprijin cadrelor didactice și echipelor de coordonare în proiectarea activităților.

Art. 12. Nerespectarea prezentei metodologii atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute în Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023 și în Regulamentul - cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, în vigoare.

Cap. II. Proiectarea, planificarea și desfășurarea activităților din cadrul Programului național „Școala altfel”

Art. 13. În vederea planificării activităților din cadrul Programului național „Școala altfel”, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la începerea anului școlar se stabilesc:

- echipa de coordonare a Programului național „Școala altfel”, alcătuită din director/director adjunct, cel puțin 1 membru din comisia pentru întocmirea orarului, cadre didactice, consilierul școlar, mediatorul școlar, reprezentanți ai elevilor, reprezentanți ai părinților,;
- calendarul de derulare a Programului național „Școala altfel”, care va cuprinde:
 - perioada de identificare a nevoilor și intereselor antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor,
 - perioada de alcătuire a ofertei „Școala altfel”;
 - perioada de desfășurare a programului;
 - perioada de reflecție/analiză a rezultatelor.

Art. 14. Componenta echipei de coordonare și calendarul Programului național „Școala altfel” vor fi analizate în cadrul Consiliului Profesorial și aprobate de Consiliul de Administrație al unității de învățământ. La ședința consiliului profesoral vor fi invitați reprezentanți ai elevilor și părinților.

Art. 15. Echipa de coordonare a Programului național „Școala altfel” are următoarele atribuții:

- identificarea nevoilor și intereselor antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor;
- centralizarea propunerilor de activități;
- centralizarea opțiunilor elevilor/preșcolărilor;
- întocmirea orarului;
- rezervarea spațiilor și a altor facilități ale unității de învățământ;
- monitorizarea desfășurării Programului național „Școala altfel”;
- analiza rezultatelor Programului național „Școala altfel” și elaborarea raportului sintetic.

Art. 16 (1) Identificarea nevoilor și intereselor antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor nevoilor se realizează de către echipa de coordonare a programului, în colaborare cu profesorii de învățământ antepreșcolar/preșcolar/profesorii de învățământ primar/diriginții și părinții/ reprezentanții legali.

(2) Alcătuirea ofertei programului național „Școala altfel” se realizează astfel:

- cadrele didactice, elevii, părinții și partenerii unității de învățământ sunt informați (prin afișarea la avizier, site, email, discuții etc.) cu privire la formatul de înscriere (forma de prezentare) a activităților în oferta unității de învățământ pentru programul național „Școala altfel” și nevoile/interesele identificate în rândul antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor, cu cel puțin 3 săptămâni înainte de termenul limită pentru elaborarea ofertei;

- activitățile cuprinse în programul național „Școala altfel” sunt proiectate de cadre didactice în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinți, reprezentanți ai instituțiilor, autorităților, companiilor sau organizațiilor non-guvernamentale locale, ținând cont de resursele disponibile în unitatea de învățământ;

- propunerile de activități sunt înaintate și de către elevi, părinți sau parteneri ai unității de învățământ, respectând calendarul și forma de prezentare agreeate la nivelul unității de învățământ. Activitățile propuse de elevi, părinți sau parteneri ai unității de învățământ se desfășoară în prezența și sub supravegherea cel puțin a unui cadru didactic.

- echipa de coordonare centralizează activitățile educative propuse de cadrele didactice, elevii, părinții sau partenerii unităților de învățământ și elaborează oferta de activități a Programului național „Școala altfel”;

- pentru activitățile care presupun costuri din partea părinților, unitatea de învățământ oferă în mod obligatoriu alternative gratuite.

(3) Înscrierea preșcolărilor/elevilor la activitățile Programului național „Școala altfel” se realizează astfel:

- profesorul pentru învățământ primar/dirigintele prezintă preșcolărilor/elevilor și părinților oferta de activități a programului național „Școala altfel” și centralizează înscrierile individuale ale acestora. Profesorii pentru învățământ primar/diriginții oferă elevilor/părinților clarificări – dacă e

cazul – în legătură cu activitățile cuprinse în oferta programului;

- activitățile din programul național „Școala altfel” la care se înscriu elevii trebuie să însumeze **cel puțin numărul de ore** la care aceștia ar fi participat într-o săptămână obișnuită de școală.

(4) Orarul detaliat al programului național „Școala altfel” este elaborat de către echipa de coordonare și instituit prin decizia Consiliului de Administrație.

(5) Cadrele didactice ale căror activități nu întrunesc numărul minim proiectat de antepreșcolari/preșcolari/elevi înscriși participă și sprijină derularea celorlalte activități din unitatea de învățământ.

(6) Cu cel puțin 2 săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat desfășurarea Programului național „Școala altfel”, conducerea unității de învățământ comunică inspectoratului școlar orarul programului.

(7) Orarul programului național „Școala altfel” și distribuția antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor pe activități sunt afișate în școală și comunicate elevilor și părinților cu cel puțin 2 săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat programul.

Cap. III. Evaluarea/autoevaluarea învățării în cadrul programului „Școala altfel”

Art. 17. Evaluarea contribuției activităților organizate în unitatea de învățământ la dobândirea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor vizate prin Programul național „Școala altfel” se realizează după cum urmează:

- elevii își autoevaluează implicarea în activitățile desfășurate și reflectează asupra învățării - în scris (chestionar, mesaje scrise), prin desen sau oral (reflecții de grup, focus grup), ghidați de profesorul pentru învățământ primar/dirigintele clasei;

- cadrele didactice evaluează cunoștințele, abilitățile și schimbările de atitudini ale antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor prin observare atât pe parcursul Programului național „Școala altfel”, cât și după încheierea acestuia.

Art. 18. Modul de colectare și centralizare a rezultatelor și a reflecțiilor este la alegerea cadrelor didactice din unitatea de învățământ. Feedback-ul colectat și reflecțiile/observațiile vor fi valorificate de cadrele didactice pentru a evalua relevanța și utilitatea activităților de învățare desfășurate conform scopului enunțat al programului și pentru a le transfera pe cele eficiente în activitatea de la clasă.

Art. 19. Evaluarea se bazează pe profesionalismul și integritatea colectivului unității de învățământ și dorința acestuia de a identifica și testa soluții pentru dezvoltarea armonioasă a antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor.

Cap IV. Monitorizarea și valorificarea rezultatelor programului național „Școala altfel”

Art. 20. Directorul unității de învățământ monitorizează prezența antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor și a cadrelor didactice la activitățile Programului național „Școala altfel”. Activitățile educative aprobate se înscriu în condica de prezență a cadrelor didactice, absențele elevilor se înscriu la rubrica *Purtare* din catalog.

Art. 21. În săptămâna planificată pentru desfășurarea Programului național „Școala altfel”, inspectoratele școlare delegă inspectori școlari pentru monitorizarea activităților organizate de unitățile de învățământ în cadrul programului național „Școala altfel”.

Art. 22. În cadrul inspecțiilor școlare se evaluează participarea cadrelor didactice și a antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor la Programul național „Școala altfel” și respectarea prevederilor prezentei metodologii.

Art. 23. La cel târziu trei săptămâni după încheierea Programului național „Școala altfel”, în

fiecare unitate de învățământ, în cadrul primului consiliu profesoral, se vor analiza:

- satisfacția cadrelor didactice privind activitățile derulate și rezultatele observate;
- schimbările percepute privind așteptările, atitudinile, motivația și preocupările observate în rândul preșcolarilor/elevilor;
- nevoile și dificultățile identificate în rândul elevilor și măsurile de prevenire, sprijin sau remediere necesare pentru buna desfășurare a activității didactice;
- soluții de adaptare a activităților experimentate în cadrul Programului național „Școala altfel”, pentru a putea fi folosite pe tot parcursul anului școlar, în cadrul proceselor educative organizate pe discipline școlare;
- soluții de îmbunătățire a modului de organizare a Programului național „Școala altfel” în următorul an.

Art. 24. La activitatea de analiză/reflecție din cadrul consiliului profesoral vor fi invitați și reprezentanți ai elevilor și părinților, precum și ai altor instituții/organizații nonguvernamentale implicate în activitățile de învățare din Programul național „Școala altfel”. În urma acestei analize se va întocmi un raport sintetic al programului, care va oferi informații privind prezența preșcolarilor/elevilor și a cadrelor didactice la activități și vor evidenția reușitele, dificultățile, resursele și soluțiile identificate de unitățile de învățământ pentru dezvoltarea de către preșcolari/elevi a competenței de învățare și a abilităților socio-emoționale.

Art. 25. Ședința de analiză va fi condusă de directorul unității de învățământ, care va asigura colectarea informațiilor relevante pentru elaborarea raportului de evaluare a Programului național „Școala altfel”, pe care îl va transmite ulterior către inspectoratul școlar.

Art. 26. La sfârșitul anului școlar, inspectoratele școlare vor include în raportul privind starea învățământului, un capitol referitor la programul național „Școala altfel”.

Cap. V. Diseminarea și recunoașterea exemplelor de bune practici identificate în cadrul programului

Art. 27. Unitățile de învățământ sunt încurajate să promoveze activitatea și rezultatele programului național „Școala altfel” în rândul părinților și publicului larg. Vor fi folosite mijloace de promovare, precum prezentarea activităților pe site-ul propriu, pe cele ale partenerilor implicați în activități, informări/articole în mass-media locală sau centrală, fotografii, filme.

Art. 28. În baza instrumentelor și criteriilor de evaluare agreeate, fiecare unitate de învățământ va selecta o activitate din cele desfășurate, cu care să participe la competiția „Școala altfel” desfășurată la nivel județean/al municipiului București.

Art. 29. Pentru a participa la competiția organizată la nivel județean/al municipiului București, unitatea de învățământ va încărca pe site-ul inspectoratului școlar dosarul celei mai bune activități selectate, la rubrica dedicată competiției din cadrul Programului național „Școala altfel”.

Art. 30. La nivel județean/al municipiului București, competiția își propune să selecteze și să promoveze pe site-ul inspectoratului 10 activități care s-au desfășurat în cadrul programului național „Școala altfel” și s-au dovedit eficiente în dezvoltarea competențelor de învățare și a abilităților socio-emoționale.

Art. 31. Selecția activităților se va face de către o comisie constituită la nivel județean/al municipiul București, în baza unor criterii stabilite de inspectoratul școlar printr-o procedură transparentă, prin implicarea consiliului județean/al municipiului București al elevilor, a organizațiilor reprezentative ale părinților și a consiliului consultativ al cadrelor didactice. Criteriile și modul de

evaluare vor fi stabilite de fiecare inspectorat și comunicate unităților de învățământ din subordine și publicului larg în timp util, dar nu mai târziu de data de 20 octombrie. Termenul limită de trimitere a dosarelor activităților selectate de fiecare școală este 16 iunie.

Art. 32. Fiecare inspectorat va stabili, prin decizie a inspectorului școlar general, componența comisiei de evaluare a dosarelor activităților primite de la unitățile de învățământ. Comisia va evalua dosarele depuse, în conformitate cu modalitățile și criteriile stabilite la nivelul inspectoratului și comunicate public.

Art. 33. (1) În baza instrumentelor și a criteriilor de evaluare stabilite la nivelul inspectoratelor școlare, activitățile desfășurate pot fi premiate la nivelul județului/al municipiului București, cu sprijinul autorităților administrației publice locale, al partenerilor educaționali, din resurse proprii etc. și vor fi publicate pe site-urile inspectoratelor, ca exemple de bună practică.

Art. 34. La nivel județean/al municipiului București, inspectoratul școlar va selecta și 10 exemple de orare detaliate ale programului național „Școala altfel”, din unitățile de învățământ în care acest program se desfășoară cu succes, ca modele de organizare și derulare a programului, în conformitate cu scopul prevăzut la art. 2 al prezentei metodologii.